

Savaitės ekspresas

Vakarų ekspresas
LAISVALAIKIO PRIEDAS

Pamenu, kad tuomet dar būsimą savo žmoną Airinę nusprendžiau pakviesti į pasimatymą būtent į teatrą. Ji buvo nustebusi, tačiau abiem labai patiko, labai užkabino ir kelerius metus buvo graži tradicija eiti į premjeras.

Sergejus MASLOBOJEVAS, pasaulio kikbokso čempionas
➤ 12 p.

Kretingos muziejus: iš mažo žiburėlio – į ryškia žvaigždę

Reikia rūpintis pavaldiniais, tada viskas grįžta dešimteriopai. Man svarbus ir kiemsargis, ir darbininkas, nes kiekvienas iš jų – kūrėjas.

Tokį rekordą pasiekti gali toli gražu ne kiekvienas. Kretingoje, grafų Tiškevičių dvaro ansamblyje, įsikūrusių muziejų su Žiemos sodu žino visa Lietuva, tačiau retas susimąsto, kad šiai istorijos ir kultūros citadelei net 43 metus vadovauja vienas žmogus.

Denisas NIKITENKA

Tai – Kretingos muziejaus direktorė Vida Kanapkienė, kuri po ištisos epochos šiemet nusprendė baigti karjerą: paskutinė jos darbo diena įstaigoje – kovo 31-oji.

Šia proga geraširdė bei globėjiška, tačiau kieto, žemaitiško charakterio kretingiškę sutiko duoti išskirtinį interviu „Vakarų ekspresui“ bei papasakoti iki tol mažai žinomas, pikantiškiausias detales: nuo muziejinių vertybių saugojimo vienuolių celėse, gėlių silkių skardinėse, mainais už žinias archeologams vežamų kopūstų iki sudėtingo, ilgo, bet itin sėkmingo muziejinkystės kelio vingių.

Kretingos muziejus: iš mažo

➤ Grafų Tiškevičių dvaro ansamblyje nuo 1992-ųjų įsikūręs Kretingos muziejus iš pilkos pelytės virto į visą Vakarų Lietuvos regioną garsinantį kultūrinį perlą. Jis ateityje sužibės dar naujomis spalvomis.

Deniso NIKITENKOS nuotr.

« 7 Ilgiausiai Lietuvoje muziejui vadovaujanti direktorė turėjo patarimų ir nerukus paaikšėsiu siančiam savo įpėdiniui.

Kretingos muziejui vadovaujate 43 metus ir nebuvo panašu, jog stigtumėte energijos, idėjų. Jei ne paslaptis, kokios aplinkybės lėmė, jog šiemet nutarėte atsiveikinti su darbo vieta?

Man jau 72 metai. Kai kas ir klausia, kodėl aš taip ilgai vadovauju muziejui, kaip man neatsibosta šis darbas? Atsakau, jog mane į priekį veda nauji projektai. Kasmet – vis po naują projektą, o tai reiškia ir kūrybinį atsinaujinimą: atsiranda naujų žmonių, naujų problemų. Kūrybinis bendravimas, amžina veikla, tas sukurs neleidžia žmogui nurimti.

Bet kai atsigręži, matai, jog liko nedaug metų, kai gali, žmogus, dar sąmoningai gyventi, vaikščioti, matyti, kai dar nereikia globos... Pagalvojau, kad tuos likusius savo metelius reikia skirti sau. Tiesa, dar neįsivaizduoju, jog išeinu iš muziejaus. Dar sunku su tuo susitaikyti. Net kai nešiau dokumentus, atrodė,

kad sapnuoju. Tarsi būčiau suaugusi su dvaru.

Bet reikia žingsnį žengti. Yra pradžia, yra ir pabaiga. Tiesa, jau dabar turiu keletą pasiūlymų iš kitų muziejų, kuriems galėčiau padėti savo idėjomis, patirtimi. Ir verslo žmonės pateikė pasiūlymų. Tad nematau, kad įstrigsiu tarp daržovių lysvių, nors jos man irgi įdomios.

Žinote, gerai, simboliška, kad su darbo vieta atsiveikinsiu pavasarį. Pati atgimstanti gamta padės man susikurti optimistinę nuotaiką.

Papasakokite, kaip tuomečiame Vilniaus valstybiniame pedagogikos institute istorijos ir pedagogikos specialybę įgijusi 29-erių metų moteris atsidūrė Žemaitijoje, Kretingoje, ir ėmė vadovauti muziejui. Kaip jis tada atrodė, su kokiais iššūkiais susidūrėte?

Gavau du pasiūlymus: dirbti Kretingos rajono savivaldybės Švietimo skyriuje vyr. metodininke-inspektore, o kitą – vadovauti Kretingos muziejui. 1980-ųjų balandžio 1 d. buvau pristatyta šio muziejaus, anuomet įsikūrusio bei 1977 m. restauruoto Pran-

ciškonų vienuolyno patalpose, kolektyvui.

Kaip atrodė muziejus vienuolyne?

Administracija buvo antrajame aukšte. Viskas atrodė šviežiai, gražiai. Tik tiek, kad iki tol vadovavo vyrai, kurie mažiau kreipė dėmesį į estetinę aplinką. Vietoje gėlių vazonų buvo naudotos tuščios, skardinės silkių dėžės. Pagrindiniame kieme – sustatytos šiukšliadėžės. Mane tai labai paveikė, nes aš norėjau estetinės aplinkos. Norint ją turėti, reikia kūrybiškumo.

Mano pirmieji darbai: muziejaus rinkinių sutvarkymas, įrangos gamyba, eksponatų suskirstymas pagal grupes.

Muziejus tuo metu buvo tokia pilka pelytė, kultūrinėje panoramoje – tik labai mažas žiburėlis Kretingoje, o aš norėjau, kad jis taptų visa žvaigždė. Lėšų šiam tikslui pasiekti turėjome nedaug: kaip visada, kultūrai nuo to didelio pyrago gabalo lieka tik maža kriaušlė.

Taigi, aš pasikviečiau stipriausius Kretingos rajono gamybininkus tapti mūsų rėmėjais. Pamenu, vienu jų tapo dabar jau bu-

vęs Karolio Požėlos kolūkis, kuriam vadovavo Anapilin iškeliavęs Stanislovas Mažeika. Padėjo Kretingoje labai stipri melioracijos įmonė su taip pat jau mirusiu direktoriumi Valentinu Paspirgėliu priešakyje, kitos organizacijos. Atsiliepė dalykiški vadovai, kurie galėjo realiai muziejui suteikti paramą.

Kaip šiandien prisimenu: buvusio K. Požėlos kolūkio darbuotoja Joana Ge-

novaitienė iš žymios keramikos gamyklos mums atvežė keraminių vazų, lėkštelių po tomis skardinėmis silkių „vazomis“ padėti. Ir šiandien jos tebėra. Darbuotojams net sakau, jog reikia šiuos reliktus įtraukti į muziejaus fondus kaip eksponatus.

Ar tinkamos muziejiniams ekspozicijoms, tokiai veiklai buvo prieš kelis šimtmečius statyto

vienuolyno patalpos?

Visada buvo problemų su vienuolyno stogais: daugelyje vietų čerpės buvo vielutėmis pririštos prie medinių perdangų. O mūsų mieste košia vėjai. Į pagalbą atėjo stipri Algirdo Aukštuolio vadovaujama „Klaipėdos restauratoriaus“ organizacija, kuri padėjo tvarkyti stogus, rėmė pinigais.

Įsivaizduojate, mus dykai aprūpino net higienos

➤ Kai Kretingos muziejaus kolektyvui 1980 m. vadovauti atėjo V. Kanapkienė (centre), pastarasis glaudėsi pranciškonų vienuolyno patalpose, o eksponatai buvo saugomi celėse. XX a. 9 deš. nuotr.

Žiburėlio – į ryškia žvaigždę

ta 1985 m. Ji užėmė beveik 800 kv. m plotą. 1989 m. antrajame vienuolyno aukšte duris atvėrė „Senasis liaudies menas“ su mūsų tautodailininkų skulptūrų šedevrais. Ši ekspozicija buvo įrengta dviejuose kambariuose.

Celėje, kurioje, manoma, garsusis kunigas, pranciškonas, gydytojas, pirmasis Lietuvos floros tyrinėtojas Jurgis Ambraziejus Pabrėža (1771-1849) primdavo ligonius, įrengėme jam skirtą ekspoziciją.

Drįstu teigti, kad mūsų anuomet įrengtos ekspozicijos buvo vienos įdomiausių visoje Respublikoje. Sutelkėme pačius žymiausias mokslininkus: pajūrio akmens amžiaus paminklų tyrinėtoją, hab. dr. Rimutę Jablonskytę-Rimantienę, kuriai – jau 102 metai; archeologą, piliakalnių žinovą Vytautą Daugudį (1929-2002); archeologę, hab. dr. Reginą Volkaitę-Kulikauskienę (1916-2007) ir kt.

Šie mokslininkai mums parengė nuostabias, tyrimais paremtas ekspozicijas. Pavyzdžiui, VIII a. kuršių moters pavyzdį: specialiai skulptoriaus iš Klaipėdos Klaudijaus Stepanovo pagamintas manekenas buvo aprengtas rekonstrukciniais rūbais, uždėtos

priemonėmis, mat tais laikais buvo labai sunku gauti skalbimo miltelių. K. Poželos kolūkis atvežė tris ar keturis maišus „Лотос“. Tą partiją naudojome penketa šešeta metų. Plaukdavome vienuolyno keramines trinkeles.

Jei mes visi būsime labai modernūs, kaip „MO“ muziejus, žmonėms tai atsibos.

1980-aisiais muziejinės ekspozicijos dar nebuvo. Ekspوناتai gulėjo sudėti vienuolių celėse. Reikėjo pagaminti lentynas bei ruošti stacionarią ekspoziciją. 1980-1981 m. pradėjome turimus ekspوناتus inventorizuoti.

Kol buvo ruošiamas ekspozicinis planas, kibau į ūkinius darbus. 1981-1982 m. buvo atnaujintos Motiejaus Valančiaus (Nasrėnuose), Dimitravo filialuose esančios ekspozicijos, sutvarkyta aplinka, pasodinti nauji gėlynai.

Kada vienuolyne įsikūręs muziejus iš uždaro tapo atviru visuomenei?

Vienuolyno pirmajame aukšte pirmoji stacionari ekspozicija „Mūsų krašto istorija nuo seniausių laikų iki šiandienos“ buvo įreng-

kuršių papuošalų replikos, kurias pagamino Palangos gintaro meistras Pakutinskai.

R. Jablonskytės-Rimantienės ilgamečių tyrimų pagrindu sukurtas Šventosios neolitinės gyvenvietės maketas. Pame nu, kai mokslininkė Šventosioje kasinėjo archeologinę paminklą, tas pats K. Poželos kolūkis pridėjo pusę automobilio morkų, bulvių, kopūstų, ir mes daržoves nuvežėme tyrėjams į kasinėjimų vietą. Tokie buvo savotiški mainai, nes mus mokslininkai konsultavo be atlygio. Mes jiems – kopūstus, jie mums – žinias.

Pagamintas ir viduramžių kuršių Imbarės pilies su papėdės gyvenvietėmis, alkvieta maketas, remiantis šį archeologinį kom-

pleksą tyrusio V. Daugudžio medžiaga. Visos šios 1985 m. pagamintos edukacinės priemonės ir dabar yra eksponuojamos jau Tiškevičių rūmuose gyvujančio Kretingos muziejaus archeologijos salėje.

Eksponavome ir kuršių ginklus, kurie didžiulį įspūdį darė ypač vaikams. Eksponavome ir daug gipsinių dioramų, susijusių su Kretingos rajono pramone, žemės ūkiu. Taigi, tai buvusi labai informatyvi ekspozicija.

Įvardykite, Jūsų manymu, reikšmingiausius pastarųjų dešimtmečių darbus, projektus, kuriuos pavyko įgyvendinti Kretingos muziejaus kolektyvui?

Po dainuojančios revoliucijos, Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 1990-aisiais mes savanoriškai dėjome pastangas užleisti vienuolyną tikriesiems šeiminiškams, o muziejų perkelti į Tiškevičių dvaro sodybą. Geresnės vietos jam tiesiog nėra. Prasiėjo išties epopėja...

Kartu su tuomete Kretingos rajono vadovybe dėtos milžiniškos pastangos, kad mūsų idėja virstų kūnu. Labai padėjo Kovo 11-osios Nepriklausomybės Akto Signataras Virginijus Piktarna.

Grafų Tiškevičių rūmai priklausė Žemės ūkio ministerijai, o ši 1977-1988 m. buvo nemažai investavusi į Žiemos sodo oranžerijos atkūrimą, todėl nenorėjo užleisti savo pozicijos. Vyk daugybė diskusijų, buvo ir pykčių, ir streikų. Šiuo klausimu prireikė net Vyriausybės posėdžio, ir 1991 m. balandžio 12 d. žemaičio, premjero Gedimino Vagnoriaus vadovaujamas ministrų kabinetas priėmė sprendimą grafų Tiškevičių rūmus su paminkliniais pastatais perduoti Kretingos muziejui ir jo reikmėms. Tai buvo labai didelis pasiekimas.

Tuo metu Tiškevičių rūmų aplinka buvo pavirsta gamybine zona. Pastatytos mechaninės dirbtuvės su kombainų, traktorių remonto vieta, katilinė. Baisu buvo žiūrėti, kaip maurodavo tie kombainai dar grafų Tiškevičių laikais so-

dintomis liepų alėjomis. Orūmų partere, prie šimtamėčių ažuolų, stovėjo kelios dešimtys automobilių.

Savo kelią dvare pradėjau nuo šiukšlių kuopimo. Panaikinome visus piktžolynus prie rūmų, nes nebuvo nė vieno darželio.

Tuomečiai Kretingos rajono vadovai nelabai suprato, kokį turizmui pasitarnauti galintį perlą turime pašonėje. O mes, muziejininkai, kaip tikri užsispyrę žemaičiai įrodėme, kad dvaro rūmai – ne arklidės ar mechanikos dirbtuvės.

Savo kelią dvare pradėjau nuo šiukšlių kuopimo. Panaikinome visus piktžolynus prie rūmų, nes nebuvo nė vieno darželio. Sykiu ėmėme ruošti juridinius dokumentus, nes reikėjo atsikratyti tų

mentą, tarsi maldaknygę,ėjau visur bei įrodinėjau, jog reikia atstatyti buvusias, autentiškus takus,

nugriauti sovietinius pastatus. Turėjau kelrodę žvaigždę.

Jūsų vadovavimo laikotarpis išsiskyrė ne tik kėtina Tiškevičių dvaro, parko transformacija. Kaip ji vyko?

Visų pirma mums reikėjo gauti pinigų, nes visi dvaro pastatai buvo avarinės būklės. Svarstėme visokius variantus, sukome galvas. 2003 m. parengėme muziejaus vystymo perspektyvinį planą: kas ir kuriame pastate įsikurs, kur

projektu per visas ministerijas, žinybas nuo 2004 m. iki 2010 m. Net buvau nuvažiavusi į Prezidentūrą. Klausiau, kodėl niekaip nepatvirtina mūsų paraiškų? Plungei, Šilutei duoda, o mes – nematomi. Tik 2010 m. pasirašėme trišalę sutartį ir gavome finansavimą trimis pastatams: grafų Tiškevičių rūmams, ratinei ir malūnui. Tai buvo 5 mln. litų (1,5 mln. eurų) parama. Štai, tada ir prasidėjo gyvenimas...

Architektai Tilvikai sukūrė stebuklą: jie per 3 mėnesius parengė minėtų trijų pastatų techninius projektus. Projektas buvo baigtas įgyvendinti 2012 m.

Kitas didelis darbas – ūkvedžio namo restauravimas ir pritaikymas kultūrinei veiklai. Vien šis projektas atsiėjo 5 mln. litų (1,5 mln. eurų). Avarinis

➤ Šis pagal Šventosios akmens amžiaus gyvenviečių tyrimų medžiagą kurtas maketas iki šiol puošia muziejaus archeologinę ekspoziciją, nors sukurtas dar 1985 m.

Deniso NIKITENKOS nuotr.

visų traktorių ir mašinų dvaro parke.

Mus labai rėmė Kultūros paveldo departamentas, ir dvaras su priklausiniais, visas ansamblis buvo paskelbtas valstybinės reikšmės kultūros vertybe, paminklu. Su Vilniaus projektavimo institutu sutarėme, kad būtų paruoštas parko tvarkymo ir naudojimo reglamentas, visas taisyklių rinkinys: ką galima, o ko negalima daryti. Kokius pastatus išsaugoti, kokius – nugriauti, kokios veiklos gali būti vystomos paveldosauginėje teritorijoje. Pasiėmusi tą doku-

bus ekspozicijos, visada galvojome, kaip ekspozicijas derinti su mokamomis paslaugomis, kad tas pastatas atsipirktų; kur gali būti kavinė, kur – dvaro saldaininė ir pan.

Atsivėrus paramos gavimo iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų langui jau 2004 m. paruošėme paraišką, įtraukdami 7 paveldosauginius statinius. Tikslas – juos restauruoti ir pritaikyti kultūriniam turizmui. Labai padėjo architektai Juozas ir Irena Tilvikai, kurie parengė visų pastatų fotofiksacijas, architektūrinius matavimus ir kt. Mes keliavome su

pastatas, sudėtingos konstrukcijos, akmens mūro sienos, pastatas – prie upelio, reikėjo tvirtinti polių, nebuvo nei vandens, nei inžinerinių tinklų... Šis objektas restauruotas 2015 m.

Tradicinių amatų centro plėtra – dar vienas svarbus projektas. Ten buvo šiltnamiai. Amatų centras veikia nuo 2018 m. ir dabar vargiai talpina lankytojus, nes vyksta daugybė edukacijų: gaminami saldainiai, verdamas muilas, kepama duona, verdama arbata, gilių, šaknų kava ir t.t.

Tęsinys kitame „Vakarų ekspreso“ numeryje.

Kretingos muziejus: iš mažo žiburelio – į ryškia žvaigždę (2)

Tokį rekordą pasiekti gali toli gražu ne kiekvienas. Kretingoje, grafų Tiškevičių dvaro ansamblyje įsikūrusį muziejų su Žiemos sodu žino visa Lietuva, tačiau retas susimąsto, kad šiai istorijos ir kultūros citadelei net 43 metus vadovauja vienas žmogus.

Denisas NIKITENKA
denisas@ve.lt

Interviu (Pabaiga. Pradžia „Vakarų eksprese“ Nr. 47.) su 72-iejų metų Kretingos muziejaus direktore **Vida Kanapkienė**, kuri po ištisos epochos šiame nusprendė baigti karjerą: paskutinė jos darbo diena įstaigoje – kovo 31-oji.

Viena labiausiai pagarsėjusių istorijų, kaip 2014 m. Kretingos senųjų kapinių koplyčioje buvo rasti gerai paslėpti grafų Tiškevičių sarkofagai su pačių grafo Juozapo ir jos sutuoktinės Sofijos Tiškevičių palaikais. Pamenu, tada labai jaudinotės dėl užgriuvusios atsakomybės, rizikų, naštos itin pagarbiai elgtis su šiuo paveldu.

Mums visada nedavė ramybės klausimas, kur yra palaidoti grafai Juozapas ir Sofija Tiškevičiai? Pamenu, 2013 m. Kretingos muziejaus istorikas Julius Kanarskas pasiūlė patyrinėti senosiose miesto kapinėse esančios Tiškevičių koplyčios rūšį. 2014 m. tuometiniai muziejaus archeologai Donatas Butkus (1952-2018) ir Daiva Jazbutytė, panaudodami filmavimo kameras turinčius zondus, mūriniuose koplyčios rūšio postamentuose rado sarkofagus.

Kai grafų ir kitų palaidotųjų sarkofagai buvo išimami, prie koplyčios susirinko minia kretingiškių, žurnalistų. Aš garsiai pažadėjau, kad jie bus restauruoti, o koplyčia – sutvarkyta. Taip ir įvyko.

Sarkofagai buvo nuvežti restauruoti žymiam meistrui, auksinių rankų žmogui Gintarui Kazlauskui. Didikų palaikai, kai kurios relikvijos, įkapės pagarbiai sudėti į padarytus medinius karstelius, o šie – į restauruotus sarkofagus, kurie nuo 2018 m. saugomi koplyčios rūsyje.

Man sarkofagų restauravimas ir Tiškevičių bei jų artimųjų asmenybių identifikavimas pasiteikiant šiuolaikinius mokslinius metodus yra didžiausias laimėjimas. Atlikti labai brangiai kainavę antropologiniai palaikų tyrimai, kuriuos finansavome iš muziejaus biudžeto.

Vienas įspūdingiausių įvykių – kai buvo su žemėmis sulygintas dvaro „prielipas“: buvęs sovietinis

▶ PASTATAS. Vienas reikšmingiausių įvykių: po kantraus tikslo siekimo 2015-aisiais pagaliau nugriautas buvęs sovietinis, dvaro rūmų ansamblį bjaurojęs silikatinių plytų pastatas.

Jolantos KLIETKUTĖS nuotr.

▶ VADOVĖ. Kretingos muziejaus direktorė V. Kanapkienė.

profesinės mokyklos pastatas.

Jis tiesiog badė akis, kai atsivėrė visas dvaro grožis, nuostabi architektūra. Štai, tuomet ir politikai pradėjo kitaip žiūrėti į mūsų dvaro ansamblio atstatymą. Radosi daugiau geranoriškumo tiek skiriant lėšas, tiek padedant vystyti projektus. Visiškai pasikeitė požiūris. Kelių direkcijos lėšomis atstatėme takus, išklajome trinkelės.

Kai pradėjo tvarkytis parko infrastruktūra, pradėjome galvoti ir apie sovietinių pastatų griovimą. 2013 m. nugriuvo garažai, kurių nespėjo privatizuoti, kaip šalia dvaro pastatytų bendrabučių. 2014 m. griuvo katilinė, kurios dūmai nuodijo senolius ažuolus. Na, o 2015 m. nugriautas ir tas buvęs prielipas. Atsivėrė visiškai kitas vaizdas. Bet man reikėjo rinkti parašus, kad tai būtų padaryta, nes į pastatą buvo nusitaikę verslininkai.

Turbūt didysis tikslas – gražinti visam kompleksui su didžiuliu parku Tiškevičių laikų spindesį ir šlovę. Kokie darbai dar likę?

Visus darbus reikia dirbti labai nuosekliai ir turint aiškų tikslą.

2015 m. atkurtas mergaitės su skėčiu fontanas. Lėšas rinkome ir rengdami aukcionus: restauratorius Vytautas Baranskas gamino įvairiausių meninius kūrinius, darė replikas, žmonės jas noriai pirko. 2020 m. atkurta dvaro rūmų istorinė veranda.

Dabar norime atkurti uolą skeliančio nykštuko fontaną, kurio originalas yra Kauno Vytauto Didžiojo karo muziejuje, tik jo mums gražinti nenori. Teks pastatyti kopiją. Yra parengtas parko apšvietimo projektas: bus apšviesti takai, vertingiausi želdiniai, mažosios architektūros elementai. Norime išvalyti dvaro tvėnkinius, atkurti krioklio grotą.

Grius ir sovietinis bendrabutis Nr. 18, esantis priešais dvaro rūmų fasadą, prie pagrindinio tako. Bendrabučio vietoje galbūt bus atkurtas fontanas. Mano idėja – pastatyti paminklą Kretingos miesto įkūrėjui, Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valstybės, karo ir kultūros didžiaviryiui Jonui Karoliui Chodkevičiui (1560-1621).

Pakalbėkime apie muziejininkystę: ji kinta, ir tai nebėra vien artefaktų, meno kūrinių eksponavimas. Vis daugiau vietos užima aktyvi edukacinė, renginių organizavimo veikla, koncertai, paskaitos ir kt. Kaip vystosi ir koku keliu eina šiuolaikinės muziejininkystės kanonai?

Turi būti klasika šiek tiek derinama su inovatyviomis technologijomis. Bet klasika turi domi-

nuoti. Jei mes visi būsime labai modernūs, kaip „MO“ muziejus, žmonėms tai atsibos. Kutūroje turi būti visko, mozaika, kurioje – daug spalvų, bet Kretingai pagrindinė – išlaikyti tą dvariškąją, bajoriškąją kultūrą.

Juk žmones ir žavi senovė, istorija. Ypačingai dabar. Noras pažinti savo kraštą. Tik eksponatus reikia pateikti labai įtaigiai.

Įsivaizduokime, jai dabar turėtumėme, kaip Tiškevičių laikais, dvare orkestrą, kuris grotų kiekvieną sekmadienį. Kaip tai būtų įdomu. Labai svarbu yra emocija. Muziejuje visų pirma turi žaisti

emocija, kad žmogus galėtų įtaigiau gauti informaciją. Štai, kodėl mes vykdome muzikos, meno, augalų terapijas. Kai laikinai renovacijai uždarėme Žiemos sodą, iškart sumažėjo lankytojų srautai. Nes nebėra augalų, karpių pliuskenimosi baseinėlyje, nebeliko prisilietimo.

Neužtenka vien pažiūrėti į paveikslą, jis turi sukelti emociją, o tai galima padaryti kad ir pateikus kokią legendą, istoriją apie jį.

Jūsų paliktas paveldas – didžiulis, kartelė užkelta labai aukštai. Ko palinkėtumėte būsimajam Kretingos muziejaus vadovui?

Visų pirma reikia žiūrėti į darbą kūrybiškai. Visur turi būti kūrybinis pradai. Antra, reikia leisti žmonėms ir dirbti kūrybiškai. Aš išlaisvinau visų specialistų mintis. Netrukau. Man labai patinka, kai ateina darbuotojai su savo idėjomis, kaip padaryti ekspoziciją idomesne, sukurti naują. Mano kolektyvo žmonės yra labai išradinigi, kūrybingi, tik nereikia jų žlugdyti, gniuždyti. Žinoma, darbas turi būti atliktas, tad ir reikalauti būtina.

Darbą reikia labai mylėti. Tai sako ir kolektyvas. Dabar milžniškas krūvis tenka gamtos skyriaus specialistams, kurie Žiemos sodo renovacijos metu turi prižiūrėti augalus. Gelbėti juos, kad išskleistų žiedus kad ir pro dulkes, tamsą. Patys restauratoriai man sako: „Kokius jūs žmones turite! Kaip jie atsakingai žiūri į savo darbą, jie įsimylėję augalus“.

Kitas galėtų tiesiog nupurtyti nuo augalo dulkes, o mūsų darbuotojos šluosto, glosto kiekvieną lapelį, tręšia, laisto. Kai būdavo karštos vasaros dienos, aš pripirkdavau šalto mineralinio vandens ir nuveždavau mūsų Žiemos sodo darbuotojoms. Reikia rūpintis pavaldiniais, tada viskas grįžta dešimteriopai. Man svarbus ir kiemsargis, ir darbininkas, nes kiekvienas iš jų – kūrėjas.

Deniso NIKITENKOS nuotr.

▶ SARKOFAGAS. 2014-ieji Kretingos muziejininkams – išskirtiniai metai. Atskleista didžioji paslaptis: senųjų kapinių koplyčios rūsyje rasti gerai paslėpti grafų Tiškevičių ir jų artimųjų sarkofagai. Centre – Juozapo Tiškevičiaus (1835-1891) sarkofagas.